

۱۴۲

F

نام:

نام خانوادگی:

محل امضا:

142F

صبح جمعه
۹۳/۱۲/۱۵
دفترچه شماره ۱ از ۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

آزمون ورودی دورهای دکتری (نیمه مرکز) داخل - سال ۱۳۹۴

فقه شافعی (کد ۲۱۴۴)

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی (زبان عربی - فقه، اصول)	۹۰	۱	۹۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

اسفند ماه - سال ۱۳۹۳

حق حاب، تکبیر و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیکی و ...) بس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می باشد و با متخلفین برای مقررات رفتار می شود.

■ ■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة أو المفهوم أو التعريب (١٠ - ١)

١- «وَ كُلُّ إِنْسَانٍ أَلْزَمَنَا طَائِرَهُ فِي عَنْقِهِ»:

١) و نامه اعمال و پرونده هر انسانی برگردان او آویخته است!

٢) و هر انسانی را ملازم گردانیدیم نامه اعمالش را در گردنش!

٣) و هر انسانی را که ملزم نمودیم، پروندهاش را به گردنش آویختیم!

٤) و تمام انسانها نامه اعمالی دارند که آن را برگردانش آویخته ایم!

٢- «لَا يَهْلُكُ عَلَى التَّقْوَى سِنْخُ أَصْلٍ، وَ لَا يَظْمَأُ عَلَيْهَا زَرْعُ قَوْمٍ!»:

١) رگ و ریشه قوم که بر تقوی باشد ابداً هلاک نگردد، و کشت و زرع آن قوم هرگز دچار بی آبی نمی شود!

٢) هلاک شدنی نیست اصل و ریشهای که در زمین تقوی روییده باشد، و زراعت آن دچار تشنگی نمی گردد!

٣) هلاک نشود هیچ ریشهای که بر تقوی نهاده باشد، و تشنگ نگردد کشت قومی اگر در زمین تقوی قرار گرفته باشد!

٤) اصل ریشهای که بر تقوی روییده است هلاک نمی شود، و زراعت قومی که در آن زمین کاشته شده دچار بی آبی نمی گردد!

٣- «كَانَ يَرَى أَنَّ مَسْأَلَةَ إِلْسَامِ فِي وَعِيِّ الْمُؤْمِنِينَ بِهِ عَلَى مَسْتَوِيِّ الْقِيَادَةِ أَوِ الْقَاعِدَةِ هِيَ مَسْأَلَةُ الدَّعْوَةِ الْمُتَحَرِّكَةِ فِي كُلِّ صَعِيدٍ!»:

١) از دید او اسلام دعوتی است حرکت بخش و توفنده در همه عرصه های زندگی برای سطح فرماندهی یا فرمانبری!

٢) مسئله اسلام در بینش مؤمنان به آن در حد رهبری یا رهروی به نظر او، دعوتی است حرکت آفرین در همه زمینه ها!

٣) به نظر او مسئله اسلام در بینش معتقد اش، از رهبری گرفته تا رهروی، دعوتی است زنده و پویا در همه سطوح!

٤) او می دید که موضوع اسلام در آگاهی مؤمنان به آن در سطح فرماندهی یا فرمانبری مسئله دعوت حرکت بخش در همه سطوح است!

٤- «يَسْتَغْلِلُ الْإِسْكَارُ الْعَالَمِيُّ الْمَجَاجَةُ وَ انتشارُ الْأَمْرَاضِ الْمُسْتَوْطِنَةُ وَ تَدْهُورُ مَسْتَوَيَاتِ الْمَعِيشَةِ وَ حَالَةِ التَّخَلُّفِ، وَ يَعْمَلُ عَلَى تَكْرِيسِ وَجُودِهِ عَسْكَرِيًّا»: استکبار جهانی .....

١) از گرسنگی و شیوع بیماریهای مسری و نبودن نیازهای زندگی و مخالفتها سوء استفاده می کند، و سلطه نظامی خویش را تحمیل می نماید!

٢) از قحطی و گسترش امراض محلی و نبود امکانات زندگی و عقب افتادگی فرصت طلبی می کند، و در جهت تحمیل سلطه نظامی عمل می کند!

٣) از گرسنگی و انتشار بیماریهای واگیردار و از هم گسیختگی زندگی و اختلافات بهره برداری می کند، و وجود نظامی خود را بیشتر می نماید!

٤) از قحطی و شیوع بیماریهای بومی و پایین آمدن سطح زندگی و حالت عقب ماندگی بهره برداری نموده برای تثبیت حضور نظامی خود اقدام می کند!

٥- «لَذَعْتُنِي دَمْعَةً تَلْفَحَ خَدَّيْ نَبَهْتُنِي مِنْ ضَلَالٍ لَيْسَ يُجْدِي!»:

١) اشکی که گونه ام را می سوزاند لذت بخش بود و مرا از گمراهی بیهوده بیدار ساخت!

٢) قطره اشکی که گونه ام را می سوزاند مرا آزرد و از گمراهی بی فایده بیدارم ساخت!

٣) قطره اشکی مرا سوزاند و گونه هایم را تر کرد و از ضلالت ناسودمند نجاتم داد!

٤) اشکی مرا آزرد و چون آتشی مرا سوزاند و توبیخ کرد ولی سودمند افتاد!

- ٦ - «ولو كانت الأرزاق تجري على الحجا هلكن إذن من جهلهن البهائم!»:
- (١) کم بخور، همیشه بخور!
  - (٢) هان که کار از محکم کاری عیب نمی‌کند!
  - (٣) هرآنکس که دندان دهد نان دهد!
  - (٤) گواون و خران باربردار، به زادمیان مردم آزار!
- ٧ - «رُزْقَ أَسْمَحَ مَا فِي النَّاسِ مِنْ خُلُقٍ إِذَا رُزِقْتَ التَّمَاسَ الْعُذْرَ فِي الشَّيْمِ!»:
- (١) إذا عذرتك غيرك فقد فزت بأفضل خلق!
  - (٢) لاتصال التماس العذر لغيرك إلاّ بعد خلق سمح!
  - (٣) من رزق التماس العذر لغيره فقد عاملهم بالسماحة!
  - (٤) لا تصال بين الناس سماحة الأخلاق إلاّ بعد التماس العذر لهم!
- ٨ - «اثر زبان قرآن در پیشرفت و توسيعه زبان عربی بی حد و حصر است!»:
- (١) تأثير اللغة القرآنية لا يحدّ في توسيعة لغة العربية و تقدمها!
  - (٢) لا يمكن تحديد و إحصاء اثر لغة القرآن على لغة العربية و تقدمها!
  - (٣) إن اثر لغة القرآن في تقدم و توسيعة اللغة العربية لا يعده و لا يحصى!
  - (٤) لا يحدّد و لا يحصى التأثير الذي جعله القرآن على اللغة العربية و توسعتها!
- ٩ - «كتابي را به او امانت دادم، اما متأسفانه توجّهی به حفظ امانت نکرد!»:
- (١) أعرته كتاباً، لكنه مع الأسف لم يعر اهتماماً لحفظ الأمانة!
  - (٢) دفعت له كتاباً أمانة، أما إنه مع الأسف لم يهتم بالأمانة جيداً!
  - (٣) أعطيت كتاباً له، ولكنه من المؤسف لم يراع الأمانة حفظاً لها!
  - (٤) استعرته كتاباً، ولكن من سوء الحظ لم يحفظ الانتباه للأمانة جيداً!
- ١٠ - «کمیساریای عالی پناهندگان نگرانی خود را نسبت به بحران کنونی ناشی از قحطی و سیلاب اظهار داشت!»:
- (١) إن اللجنة العليا لشؤون النازحين أفادت عن استيائهما إزاء الأزمة الحالية بسبب القحط والسيول!
  - (٢) إن منظمة اللاجئين العليا أبانت عن عدم ارتياحها قبل الأزمة الطارئة بسبب الجدب والطغيانات!
  - (٣) أدلت الجمعية العامة لشؤون النازحين عن مخاوفها تجاه البحاران الطاحن بسبب الجفاف والسيول!
  - (٤) أعربت المفوضية العليا لشؤون اللاجئين عن قلقها إزاء الأزمة الراهنة بسبب المجاعة والفيضانات!

■ ■ عین الخطأ في التشكيل (١١ - ١٣)

- ١١ - «أفلاترى أن لا ينجح الكسان؟ ولكن الذي أطعم فيه هو أن أنجح أنا في الامتحان!»:
- (١) يَنْجَحُ - لَكَنْ - أَطْمَعُ - الْامْتِحَانِ
  - (٢) تَرَى - يَنْجَحُ - الْكَسْلَانُ - أَطْمَعُ
  - (٣) تَرَى - يَنْجَحَ - الْكَسْلَانُ - أَنْجَحَ - الْامْتِحَانِ
  - (٤) الْكَسْلَانُ - أَطْمَعُ - أَنْجَحَ - الْامْتِحَانِ

١٢ - « لا طالبة متوازية بين أولئك الطالبات اللاتي تراهن في الصف!»:

- ١) مُتوازية - بين - الثاني - مُتوازية - بين - الطالبات
- ٢) طالبة - مُتوازية - تراهن
- ٤) طالبة - مُتوازية - أولئك - الثاني
- ٣) مُتوازية - الطالبات - تراهن - الصف

١٣ - عين الخطأ:

- ١) إنما يُستدل على الصالحين بما يجري الله لهم على ألسن عباده،
- ٢) فليكن أحب الذخائر إليك ذخيرة العمل الصالح، فاملك هواك،
- ٣) و شح بنفسك عما لا يحل لك، فإن الشح بالنفس الإنفاق منها،
- ٤) و أشعري قلبك الرحمة للرعيّة و المحبة لهم و اللطف بهم!

■ عين الصحيح في الإعراب و التحليل الصرف (١٤ - ١٨)

١٤ - « و لَيَبْيَنَ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ»:

- ١) كنتم: ماضٍ - مجرد ثالثي - معتل و أجوف (اعلاله بالحذف) / فعل من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ، اسمه ضمير «تم» البارز و خبره شبه الجملة «فيه»
- ٢) يبيّن: مضارع - مزيد ثالثي من باب تفعيل - معتل و أجوف - معرف / فعل مرفوع و فاعله الضمير المستتر فيه جوازاً تقديره «هو» و النون تأكيد تقيلة
- ٣) فيه: «في» حرف عامل جر، والهاء: ضمير متصل للنصب أو للجر - مبني على الكسر بسبب وقوعه بعد ياء ساكنة / فيه: جار و مجرور و متعلقهما فعل «كنتم»
- ٤) ما: اسم - موصول عام أو مشترك (غير ذوي العقول عادة) - معرفة / مفعول به و منصوب محلاً، و صلتة الجملة التالية، و عائد الصلة ضمير الهاء في «فيه»

١٥ - « إِذَا مَا أَتَتْ مِنْ صَاحِبِ الْكَرْبَلَاءِ زَلَّةً فَكَنْ أَنْتَ مَحْتَالًا لِزَلَّتِهِ عَذْرًا!»:

- ١) لك: اللام حرف عامل جر؛ الكاف: ضمير متصل للنصب أو للجر / مجرور محلاً بحرف الجر؛ لك: جار و مجرور و متعلقهما شبه فعل «زلة»
- ٢) عذراً: مفرد مذكر - جامد - نكرة - معرف - صحيح الآخر - منصرف / حال مفردة و منصوب و صاحب الحال ضمير «أنت»
- ٣) محتالاً: اسم - مفرد مذكر - مشتق و اسم فاعل (مصدره: احتيال) - نكرة - معرف / خبر مفرد لفعل «كان» و منصوب
- ٤) زلة: مفرد مؤنث - جامد (اسم المرءة) - نكرة - معرف - صحيح الآخر / مفعول به و منصوب

١٦ - « و خلتهم سهاماً صائبات فكانتوها ولكن للأعادي!»:

١) كانواها: للغائبين — مجرّد ثلاثي — معتل و أجوف / فعل من الأفعال الناقصة و هي من النواصخ اسمه ضمير «ها» المتصل

٢) خلت: للمتكلّم وحده — مجرّد ثلاثي — صحيح و سالم — مبني / فعل من أفعال القلوب للرجحان، فاعله ضمير التاء البارز

٣) أعادى: جمع الجمع (مفرده: أعداء جمع عدو) — معرب — منقوص — ممنوع من الصرف / مجرور بكسرة مقدرة بسبب تحليه بـألف ولام

٤) صائبات: جمع سالم للمؤنث — مشتق و اسماً فاعل — نكرة مخصوصة — ممنوع من الصرف / نعت حقيقي و منصوب بالكسر بالتبعية للمنعوت

١٧ - « خليلي؛ ما أحرى بذى اللب أن يُرى صبوراً، ولكن لا سبيل إلى الصبر!»:

١) سبيل: مفرد مذكر — نكرة — معرب — صحيح الآخر — منصرف / اسم «لا» النافية للجنس و منصوب والجملة اسمية

٢) صبوراً: مفرد مذكر — مشتق و صفة مشبهة (مصدره: صبر) — نكرة — منصرف / حال مفردة، أو مفعول أول لفعل «يرى»

٣) خليلي: مثني مذكر — جامد (غير مصدر) — معرف بالنداء — معرب — صحيح الآخر / منادى مضاف و منصوب بالياء، و حذفت النون بسبب الإضافة

٤) يرى: للغائب — مجرّد ثلاثي — معتل و ناقص (و كذلك مهموز العين) — مبني للمجهول / فعل و مع نائب فاعله جملة فعلية و مصدر مؤول و مفعول به لفعل «أحرى»

١٨ - « عسى أن يعود الغائب فجأة!». عين الخطأ:

١) المصدر المسؤول «أن يعود الغائب» فاعل للفعل التام «عسى»، و «يعود» فعل و فاعله «الغائب»

٢) عسى: فعل تام و فاعله المصدر المسؤول «أن يعود...» و «الغائب» فاعل و مرفوع لفعل «يعود»

٣) عسى: من النواصخ للقرب و الرجاء، اسمه ضمير الشأن، و خبره الجملة الفعلية «أن يعود ...»

٤) المصدر المسؤول «أن يعود ...» خبر مقدم لفعل «عسى»، و «عسى» من النواصخ، اسمه «الغائب»

■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٩ - ٣٠)

١٩ - عين همزة القطع كلها:

١) إنّه أكرم من أبيه — أنا لا أجلس هنا — أكرمني يا ربّي!

٢) إعلمي أنّك ناجحة في الامتحانات — ما أفضل أستاذتنا!

٣) إحترمت إبنتي أباها — ما أحسن هذا الأستاذ خلقاً!

٤) رأيت إمراً تائهاً في الطريق مع ابنه فارشدته!

٢٠ - عين الصحيح عن الثنوية: «هواء، قاض، عبدالله»:

- (١) هواعين، قاضيين، ذوي عبدالله
 (٢) هواءان، قاضيان، عبدا الله
 (٣) هواعين، قاضين، عبدي الله
 (٤) هواءان، قاضيان، ذاعبد الله

٢١ - عين الصحيح: لا يجري الإعلال بالقلب في كلمة ... !

- (١) أقوام
 (٢) مخوفة
 (٣) إنسوق
 (٤) موزان

٢٢ - عين لام الجحود:

- (١) لما آمن الكفار بربهم!
 (٢) إن الأبرار لفي نعيم
 (٣) هذه الطالبة لتدرس هنا!
 (٤) لم يكن الله ليغفر لهم

٢٣ - عين الصحيح:

- (١) يا مضيعة أوقاتها ستدمين!
 (٢) يا مضيعة أوقاتها ستدمين!
 (٣) يا مضيعة أوقاتها ستدمين!
 (٤) يا مضيعة أوقاتها ستدمين!

٢٤ - عين الصحيح عن إعراب «مزق» على التوالى: هذا كتاب ممزق – هذا كتاب ممزق أوراقه:

- (١) نعت سببي – نعت سببي
 (٢) نعت حقيقي – نعت حقيقي
 (٣) نعت حقيقي – نعت حقيقي
 (٤) نعت سببي – نعت حقيقي

٢٥ - عين الخطأ:

- (١) كم طالعتكم كتاباً?
 (٢) كم مرّة شاهدت أخاك?
 (٣) كم ساعات عندك!

٢٦ - عين الخطأ:

- (١) هناك ألف و نصف من الطلبة و الطالبات في جامعتنا!
 (٢) درست الطلبة حتى الآن ستة و نصفاً من الدروس!
 (٣) قد تسلّمت منه خمسين و نصفاً من التراهم!
 (٤) جاء بألف دليل و نصف ليثبت مدعاه!

٢٧ - «لا تأمر بالمعروف و تعمل بالمنكر!». عين الصحيح عن «الواو» و «تعمل» على التوالى:

- (١) معية / مرفوع
 (٢) عاطفة / منصوب بأن المقدرة
 (٣) استئنافية / مرفوع
 (٤) معية / منصوب بأن المضمرة

٢٨ - عين الصحيح في أسلوب التعجب «لا يغفل و لا يتکاسل المجتهد»:

- (١) ما أشد غفلاً و كسل المجتهد!
 (٢) ما أغفل المجتهد و عدم تکاسله!
 (٣) أغفل بالمجتهد و أقل بتکاسله!
 (٤) ما أكثر ألا يغفل المجتهد و لا يتکاسل!

٢٩ - عين الخطأ:

- (١) أطعهما الوالدان!
 (٢) الوالدان أطعهما!
 (٣) أطعهما الوالدين!
 (٤) الوالدين أطعهما!

۳۰- عین الصحیح:

- (۱) خاطبوني و خاطبته المعلمون!
 (۲) خاطبوني و خاطبته المعلمون!
- (۳) خاطبني و خاطبته المعلمون!
 (۴) خاطبوني و خاطبته المعلمون!

-۳۱- کدام مطلب درباره‌ی آبی که از آن استفاده شده است صحیح است؟ آب .....

(۱) مستعمل در غسل‌های مندوب، بنابر راجح، غیر مطهر است.

(۲) مستعمل در غسل زن اهل کتاب، بلاخلاف مطهر است.

(۳) استفاده شده در تجدید وضو، بنابر راجح، غیرمطهر محسوب می‌شود.

(۴) استعمال شده در شستن مرتبه‌ی چهارم اعضا در وضو، بلاخلاف، مطهر است.

-۳۲- مطابق رأی راجح مذهب شافعی، کدام مطلب در ارتباط با نیت رفع حدث، صحیح است؟ اگر .....

(۱) شخص فاقد الطهورین، تنها نیت غسل کند، باید وضو بگیرد زیرا رعایت ترتیب در وضو، الزامی است.

(۲) زنِ جنب، به اشتباه برای غسل خویش، نیت رفع حیض کند، غسل او صحیح نیست زیرا سببِ غسل، متفاوت است.

(۳) زن حائض، در حال حیض، غسل کرده و نیت رفع حدث نماید، غسل او صحیح نیست زیرا به بازیچه گرفتن احکام شرعی است.

(۴) فرد جنب، نیت غسل جمعه کند، با این غسل، جنابت او نیز برطرف شده زیرا هدف تطهیر بدن است و حاصل شده است.

-۳۳- مسافری پس از دخول وقت نماز از کنار آبی پاک عبور می‌کند و وضو نمی‌گیرد. پس از دور شدن از آب و کمبود وقت، تیمم می‌کند و نماز می‌خواند. در این صورت کدام بیان در مورد او صحیح است؟

(۱) تیمم و نماز او باطل است زیرا کار او استخفاف به نماز محسوب می‌شود.

(۲) نمازش صحیح است و اعاده لازم نیست زیرا برای او تیمم جایز بوده است.

(۳) به خاطر حرمت وقت نمازش را خوانده و بعداً باید نمازش را قضا کند.

(۴) تیمم و در نتیجه نمازش باطل است زیرا پس از دخول وقت می‌توانسته وضو بگیرد.

-۳۴- در کدام حالت، نماز باید «اعاده» شود؟ در نماز .....

(۱) سری به کسی اقتدا کند که نمی‌داند وضو دارد یا خیر

(۲) سری به فردی اقتدا کند که نمی‌داند امی است یا خیر

(۳) جهري به فردی اقتدا کند که به دليل امی بودن، آن را سری می‌خواند.

(۴) جهري به کسی اقتدا کند که سهوآآن را سری می‌خواند.

-۳۵- کدام مورد از جهت حکم فقهی دنیوی، شهید محسوب می‌شود؟

(۱) مسلمانی که در حال فرار از جنگ با کفار، توسط آنها کشته می‌شود.

(۲) کسی که ظالمانه و از روی تعدد توسط کفار کشته شود.

(۳) فرد مسلمانی که در راه کسب روزی حلال، در دریا غرق شده است.

(۴) مسلمانی که در حال جاسوسی به نفع مسلمانان، در دارالحرب، فوت کند.

-۳۶- زنی مسافر که به بچه‌اش شیر می‌دهد و روزه گرفتن به او ضرر نمی‌رساند، به نیت استفاده از رخصت سفر، روزه نمی‌گیرد، در این صورت، افطار او، جایز .....

(۱) نیست زیرا روزه گرفتن ضرری به او نمی‌رساند.

(۲) نیست زیرا رخصت ارتفاع، ضعیفتر از رخصت سفر است.

(۳) است ولی باید فدیه بدهد زیرا زن شیرده، باید فدیه پرداخت کند.

(۴) است و فدیه بر او لازم نیست زیرا از رخصت سفر، استفاده کرده است.

-۳۷- مطابق قول راجح، اگر صاحب مال به مدیون بگوید: «طلب خود از تو را به عنوان زکات مالم قرار دادم»؛ در این صورت کدام مطلب صحیح است؟

(۱) زکات، پرداخت شده است زیرا هدف، حاصل است.

(۲) اگر دین حلول یافته باشد، زکات، صحیح است و گرنه خیر

(۳) به شرطی زکات، مجزی است که عادت صاحب مال، چنین باشد.

(۴) زکات، به حساب نمی‌آید تا اینکه دین را پس بگیرد و دیگر بار به او بدهد.

- ۳۸- فردی به دیگر می‌گوید: «أَسْلَفْتُكَ هَذِهِ الدَّارَ فِي هَذِهِ السِّيَارَةِ» در این صورت، کدام مطلب، صحیح است؟

(۱) سلم، منعقد نمی‌شود زیرا مسلم فیه باید دین باشد.

(۲) سلم منعقد نمی‌شود زیرا سلم باید در محصولات کشاورزی باشد.

(۳) سلم، منعقد می‌شود زیرا فروش عین به طریق اولی، جایز است.

(۴) بیع، منعقد می‌شود زیرا همچنانکه بیع اعیان درست است بیع دیون نیز جایز است.

- ۳۹- حقیقت حواله در اصح اقوال، چیست؟

(۱) بیع دین بدین شرط ابراء

(۲) انتقال دین از ذمہ‌ای به ذمہ‌ای دیگر

(۳) استیفاء به شرط استیفاء

- ۴۰- شخصی در حال صحت به نفع دیگری اقرار می‌کند و در حال مرض (مرض الموت) به نفع شخصی دیگر اقرار می‌کند. مال مقر هم به اندازه‌ای نیست که کفاف هر دو اقرار را بکند. در این حالت، کدام بیان صحیح است؟

(۱) اگر اقرار حالت مرض به عین باشد پذیرفته می‌شود در غیر این صورت، نافذ نیست.

(۲) اقرار حالت صحت، بر اقرار حالت مرض، مقدم نمی‌شود، زیرا هر دو معتبرند.

(۳) اقرار صحت مقدم بر اقرار مرض است زیرا در اقرار مرض، امکان حرمان ورثه وجود دارد.

(۴) اقرار حالت صحت بر حالت مرض مقدم می‌شود زیرا اقرار حالت مرض، مثل وصیت است.

- ۴۱- اگر ولی دختری، زنی را وکیل کند تا برای عقد نکاح دخترش، یک وکیل مرد بگیرد و این وکیل، عقد نکاح را منعقد کند نکاح، چگونه است؟

(۱) باطل است اما در صورت دخول، مهر مسمی برای زوجه ثابت است.

(۲) فاسد است و قبل از دخول، تفریق صورت می‌گیرد اما بعد از دخول، خیر

(۳) باطل است زیرا زن در عقد نکاح ولایتی ندارد و توکیل نیز نوعی ولایت است.

(۴) صحیح است و آثار شرعی بر آن مترتب می‌شود زیرا زن، سفیر میان ولی و وکیل است.

- ۴۲- در عدم صحت توکیل در کدام مورد اختلاف نظر وجود دارد؟

(۱) ایلاء (۲) یمین (۳) لعان (۴) ظهار

- ۴۳- فردی که دو دین بر عهده‌ی اوست و در قبال یکی از آنها عینی را به رهن گذاشته است، یکی از آن دو دین را پرداخت می‌کند و می‌گوید این، آن دینی است که در مقابل آن رهن وجود داشت، مرتضی هم می‌گوید: نه، این دین دیگر است، در این صورت کدام بیان صحیح است؟

(۱) این پرداخت در مقابل دینی محسوب می‌شود که قدیمی‌تر است.

(۲) قول مرتضی است زیرا مرتضی که نیکی کرده نباید متضرر شود.

(۳) قول راهن است زیرا او به نیت و فعل خویش آگاه‌تر است.

(۴) این پرداخت در قبال دینی به حساب می‌آید که حال است نه مؤجل

- ۴۴- مطابق رأی راجح، کدام عبارت در مورد اثبات وقف صحیح است؟ شهادت یک مرد .....:

(۱) و یمین مدعی پذیرفته نمی‌شود زیرا، بینه، ناقص است.

(۲) و دو زن پذیرفته می‌شود زیرا مقصود از وقف، مال است.

(۳) و دو زن پذیرفته نمی‌شود زیرا متعلق وقف، لزوماً مال نیست.

(۴) و یمین مدعی پذیرفته می‌شود زیرا ملکیت موقوف به موقوف علیه منتقل می‌شود.

- ۴۵- مطابق قول جدید امام شافعی، اگر فردی به دیگری بگوید: «أَعْمَرْتُكَ هَذِهِ الدَّارَ مَا عَشْتَ» و مورد مصرف بعدی خانه را مشخص نکند .....

(۱) نه وقف منعقد می‌شود و نه هبه، زیرا صیغه باید مطلق باشد.

(۲) وقف، منعقد می‌شود و پس از مرگ موقوف علیه، به فقرا داده می‌شود.

(۳) هبهی صحیح، منعقد شده و پس از مرگ معمر، به عقبه‌ی او می‌رسد.

(۴) هبهی صحیح، منعقد شده و پس از مرگ معمر، به ورثه‌ی معمر می‌رسد.

- ۴۶- تصرف مفلس محجور علیه در کدام مورد، نافذ نیست؟

(۱) اسقاط قصاص، زیرا باعث تفویت دیه نیز می‌گردد.

(۲) اجاره دادن اعیان مالش، زیرا موجب ایراد ضرر به غرما می‌شود.

(۳) استیفاء حق قصاص، زیرا می‌تواند به جای آن دیه اخذ کند.

(۴) فروش اموال از طریق سلم، زیرا خارج کردن مال از ملکیت خویش است.

- ۴۷- مهر زن قبل از دخول، چگونه دینی است؟

- (۱) لازم و مستقر
- (۲) لازم و غیر مستقر
- (۳) مستقر و غیر لازم

- ۴۸- در اصح اقوال، اگر دختر بکر در دو حالت زیر سکوت کند، به ترتیب سکوت او حمل بر رضا ..... .

«استاذنها الولی فی دون المهر»: «استاذنها الولی فی أن يزوجها بغير كفء»

- (۱) نمی شود - نمی شود
- (۲) نمی شود - می شود
- (۳) نمی شود - می شود
- (۴) نمی شود - نمی شود

- ۴۹- زوجه به شوهرش می گوید: «إن طلقتنی فائت بریء من صداقی» زوج هم او را طلاق می دهد، در این صورت، کدام بیان صحیح است؟

- (۱) طلاق خلعی واقع می شود و ذمه‌ی زوج از پرداخت مهر، بری می گردد.
- (۲) بینونت بین آن دو حاصل می شود ولی به دلیل فساد عوض، مهرالمثل ثابت می شود.
- (۳) طلاق رجعی واقع می شود چون ابراء معلق صحیح نیست و صداق، ساقط نمی شود.
- (۴) طلاقی واقع نمی شود چون مال برای مرد ثابت نمی شود و مرد هم به طمع مال، زن را طلاق داده است.

- ۵۰- مردی با زنش بر یک عین مشخص مخالفه می کند، اما این عین، مستحق للغیر در می آید. در این صورت، خلع، چگونه است؟

- (۱) صحیح نیست ولی طلاق رجعی واقع می شود تا مرد متضرر نشود.

- (۲) صحیح است و مرد می تواند مهرالمثل را از زن مطالبه کند.

- (۳) صحیح نیست و طلاقی واقع نمی شود زیرا مرد به طمع مال، طلاق داده است.

- (۴) صحیح است و مرد، حق مطالبه‌ی بدل (مثل یا قیمت) آن عین را دارد.

- ۵۱- زن مطلقه در ایام عده‌ای که حق سکنی دارد، حق سکنی را مطالبه نمی کند. در این صورت، حق سکنی ..... .

- (۱) ساقط است و به عنوان دین بر ذمه‌ی زوج، قرار نمی گیرد.

- (۲) همانند نفقة بر ذمه‌ی زوج، ثابت است و قابل مطالبه است.

- (۳) همانند نفقة، پس از گذشت زمان مقرر، قابل مطالبه نیست.

- (۴) ساقط است به شرطی که طلاق به درخواست زوجه بوده باشد.

- ۵۲- در مسأله زیر کدام یک حجب می شود؟

مات عن زوجة و ام و اخت لأم و اخت لأم و جدة لأم.

- (۱) جدة لأم
- (۲) اخ لأم
- (۳) اخت لأم
- (۴) اخت لأب

- ۵۳- در مسأله زیر، بیشترین و کمترین سهم به ترتیب مربوط به چه کسانی است؟

مات عن زوج و بنت ابن و اخت شقيقة و ام

- (۱) زوج - ام

- (۲) اخت شقيقة

- (۳) بنت ابن - اخت شقيقة

- ۵۴- در مسأله زیر سهم اخت لأب چقدر است؟

مات عن بنت و بنت ابن و اخ لأم و اخت لأم و عم شقيق و ام و اخت لأب

- (۱) $\frac{1}{2}$
- (۲) $\frac{1}{6}$
- (۳) $\frac{1}{12}$
- (۴) سهمی ندارد

- ۵۵- نسبت دیه‌ی «يهودی ذمی» و «مجوسی ذمی» نسبت به دیه‌ی مسلمان به ترتیب چقدر است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$ و $\frac{1}{15}$
- (۲) $\frac{1}{2}$ و $\frac{1}{3}$
- (۳) $\frac{1}{3}$ و $\frac{1}{5}$
- (۴) $\frac{1}{2}$ و $\frac{1}{5}$

- ۵۶- مطابق قول جدید امام شافعی، اگر قاتل برای پرداخت دیه، شتر نیافت، چگونه باید عمل کند؟

- (۱) هزار دینار یا ده هزار درهم پرداخت کند.
- (۲) هزار دینار یا دوازده هزار درهم پرداخت کند.
- (۳) دویست رأس گاو یا هزار رأس گوسفند پرداخت کند.
- (۴) قیمت شتران را بر اساس نقد غالب بلد پرداخت کند.

- ۵۷- قاذف با اعتراف به قذف فردی بی‌گناه، مدعی می‌شود که در حالت قذف، مقدوف، دیوانه بوده است ولی مقدوف می‌گوید که دیوانه نبوده است. اگر مقدوف سابقه‌ی جنون داشته باشد مطابق قول راجح، کدام مطلب صحیح است؟

(۱) حد قذف، ساقط است زیرا اقرار قاذف قابل تجزیه نیست.

(۲) حد قذف بر قاذف اجرا می‌شود زیرا جنون مقدوف تأثیری در اسقاط حد ندارد.

(۳) قول، قول قاذف است زیرا ادعای او ممکن است و اصل، برائت ذمه است.

(۴) قول، قول مقدوف است زیرا ادعای او ممکن است و اصل، عدم جواز قذف است.

- ۵۸- فردی بالغ ضمن اقرار به قتل، ادعا می‌کند که در روز قتل، صغیر بوده است. از نظر کارشناسی هم امکان تصدیق او وجود دارد. در این صورت، کدام بیان در مورد ادعای او صحیح است؟

(۱) با یمین، تصدیق می‌شود.

(۲) بدون یمین، تصدیق می‌شود.

(۳) تصدیق نمی‌شود زیرا ضرری را از خود دور می‌کند.

(۴) تصدیق نمی‌شود زیرا موجب پایمال شدن خون بی‌گناهی می‌شود.

- ۵۹- اثبات کدام مورد از جهت جنسیت شهود یا تعداد آن‌ها، با سایر موارد تفاوت دارد؟

(۱) نسب

(۲) اقرار

(۳) وکالت

(۴) ضمان

- ۶۰- در یک سانحه‌ی رانندگی غیرعمدی دو زن حامله با یکدیگر تصادف می‌کنند و هر دو همراه با دو جنین خود فوت می‌کنند. پلیس هر دو زن را به یک میزان مقصّر می‌داند. در این صورت کدام عبارت صحیح است؟

(۱) نه کفاره لازم می‌آید و نه دیه و هر دو با هم تهاتر می‌کنند.

(۲) از ماترک هر زن، نصف دیه‌ی زن دیگر پرداخت می‌شود.

(۳) از ماترک هر زن، دیه‌ی کامل زن دیگر پرداخت می‌شود.

(۴) از ماترک هر کدام از آن دو زن، باید چهار کفاره پرداخت شود.

- ۶۱- کتب اصولی مقابل، به ترتیب بر کدام طریقه تألیف یافته است؟ «التقريب والإرشاد»؛ «تقویم الأدلة»

(۱) متکلمان - فقهاء (۲) فقهاء - فقهاء (۳) فقهاء - متکلمان (۴) متکلمان - متکلمان

- ۶۲- اگر قایل به این باشیم که با وجود دین، پرداخت زکات، واجب نیست، می‌توان گفت که: دین ..... است.

(۱) سبب وجوب (۲) مانع حکم (۳) شرط وجوب (۴) مانع سبب

- ۶۳- فردی یک رکعت از نماز مغرب را قبل از غروب آفتاب و دو رکعت دیگر را پس از غروب آفتاب می‌خواند.

کدام مطلب در این مورد صحیح است؟

(۱) تمام نماز، ادا محسوب می‌شود با قیاس بر نماز صبح و عصر

(۲) یک رکعت، اداء و دو رکعت دیگر قضا محسوب می‌شود به اعتبار واقع.

(۳) کل نماز، قضا است زیرا همه‌ی اجزای آن در زمان خویش انجام نشده است.

(۴) تمام نماز قضا محسوب می‌شود زیرا بخش اعظم آن خارج از وقت بوده است.

- ۶۴- عدم وقوع طلاق مکرر، به خاطر وجود چه وصفی است؟

(۱) عرفی (۲) حقیقی (۳) سلیمانی (۴) شرعی

- ۶۵- فردی کافر در محکمه، به دروغ، سوگند می‌خورد و بعداً کذب سوگند او به اثبات می‌رسد. در این صورت،

کدام بیان صحیح است؟

(۱) هم در دنیا و هم در آخرت ملزم به پرداخت کفاره است زیرا یضاعف لهم العذاب

(۲) مطلقاً کفاره بر او نیست زیرا در کفاره معنی عبادت وجود دارد و فرد کافر، مؤمن نیست.

(۳) بنابر حکم اخروی، کفاره‌ی یمین بر او لازم می‌آید چون کفار مخاطب به فروع هستند.

(۴) در حکم دنیوی، کفاره بر او لازم است، زیرا کفار در امور مربوط به نظم عمومی مثل مسلمانان هستند.

- ۶۶- کدام گزینه درباره‌ی قرائات شاذ(ماورای قرائات دهگانه) صحیح است؟ قرائات شاذ، .....

(۱) در حکم آیات منسوخ است.

(۲) جاری مجرای اخبار آحاد است.

(۳) قرائت به آنها در نماز، مکروه است.

- ۶۷- اگر فردی در قرن پنجم هجری خبری از پیامبر (ص) روایت کند که با وجود جستجو در کتب حدیثی و سؤال از راویان، یافت نشود، چنین خبری، چگونه است؟
 ۱) قطعاً کاذب است چون عادتاً باید چنین باشد.
 ۲) احتمالاً کاذب است چون امکان صدق آن منتفی نیست.
 ۳) می‌تواند صادق باشد ولی به دلیل تردید، نمی‌توان به آن عمل کرد.
 ۴) نمی‌توان حکم به کذب یا صدق آن کرد زیرا عدم الوجدان لا یدل علی عدم الوجود
- ۶۸- کدام عبارت در مورد وجوب عمل به خبر واحد، صحیح است؟ عمل به خبر واحد .....
 ۱) در فتوا، شهادت و حکم قاضی واجب است.
 ۲) در شهادت و حکم قاضی واجب است ولی در فتوا خیر.
 ۳) در فتوا و حکم قاضی واجب است ولی در شهادت خیر.
 ۴) در فتوا و شهادت، واجب است ولی در حکم قاضی خیر.
- ۶۹- یکی از راههای ترجیح اخبار به هنگام تعارض، ترجیح به سبب حال راوی است. کدام مورد از جمله‌ی وجوده ترجیح به سبب حال راوی به شمار می‌رود؟
 ۱) علو الاسناد   ۲) مراسيل التابعين   ۳) الإسناد و الارسال   ۴) موافق زيد فی الفرائض
- ۷۰- کدام عبارت در مورد شرط عدالت در اجماع کنندگان، صحیح است؟
 ۱) اجماع: عدالت، شرط است.
 ۲) اصح: عدالت، شرط است.
 ۳) اجماع: عدالت، شرط نیست.
- ۷۱- مطابق اصح، در اجماع قطعی، کدام بیان صحیح است؟
 ۱) منکر حکم مجمع عليه مطلقاً کافر است.
 ۲) اگر حکم مجمع عليه، خفی باشد منکر آن کافر نمی‌شود.
 ۳) منکر حکم مجمع عليه، مطلقاً (چه خفی، چه ضروری و چه مشهور) کافر است نه فاسق
 ۴) اگر حکم مجمع عليه از مشهورات (نه ضروریات) باشد منکر آن فاسق است نه کافر
- ۷۲- از جمله شروط فرع در قیاس آن است: حکم فرع به صورت اجمالی با نص، ثابت شده باشد و نقش قیاس، بیان تفصیل حکم اجمالی است. این رأی توسط کدام شخص ابراز شده است؟
 ۱) ابوعلی   ۲) ابن حزم   ۳) ابوهاشم   ۴) ابن جریر
- ۷۳- حکم «قیاس در عقلیات» و «قیاس بر حکم منسوخ» به ترتیب چیست؟
 ۱) جواز - جواز   ۲) عدم جواز - جواز   ۳) جواز - عدم جواز
- ۷۴- کدام یک از «قوادح علت» به شمار نمی‌رود؟
 ۱) عدم التأثير   ۲) الغاء الفارق   ۳) فساد الاعتبار   ۴) القول بالمحظ
- ۷۵- در آیات زیر، صیغه‌ی امر، به ترتیب در چه معانی استعمال شده است؟
 «ادخلوها السلام»؛ «کلوا ماما رزقکم الله»
 ۱) تمدنی - ارشاد   ۲) امتنان - اکرام   ۳) امتنان - اباحه   ۴) اکرام - امتنان
- ۷۶- صیغه‌ی نهی در آیه‌ی شریفه‌ی «لا تسألوا عن أشياء إِنْ تَبَدَّلُكُمْ تَسْؤُكُمْ، در کدام معنی استعمال شده است؟
 ۱) بیان عاقبت، زیرا در نهایت، فرد از پرسش خویش پیشیمان می‌شود.
 ۲) تحريم، زیرا صیغه‌ی نهی مجرد از قراین، افاده‌ی تحريم می‌کند.
 ۳) ارشاد، زیرا مفسده‌ای که باید دفع شود مفسده‌ای دنیوی است.
 ۴) کرامت، زیرا نهی، تحريمی نیست و حداقل نهی، بر کراحت دلالت می‌کند.
- ۷۷- مطابق رأی مختار، در مثالهای مقابل، منفی (آنچه نفی شده) کدام است؟ «الغنم السائمة»؛ «سائمة الغنم»؛ «السائمة»
 ۱) معلوفة الغنم - المعلوفة - المعلوفة
 ۲) المعلوفة - معلوفة الغنم - معلوفة الغنم
 ۳) معلوفة الغنم - معلوفة الغنم - معلوفة الغنم
 ۴) معلوفة الغنم - معلوفة الغنم - معلوفة النعم

- ۷۸- کدام عبارت درباره «مطلق و مقید» صحیح است؟

(۱) تقیید کتاب با قیاس، صحیح نیست.

(۲) تقیید سنت با مفهوم مخالف، صحیح نیست.

(۳) رابطه مطلق و مقید، مثل رابطه عام و خاص است.

(۴) تقیید مطلق با مذهب راوی اگر صحابی باشد جایز است.

- ۷۹- کدام عبارت در مورد «شخص منطبق با مفهوم» صحیح است؟

(۱) اگر مفهوم ضعیفتر باشد جایز نیست.

(۲) با مفهوم مخالف، جایز است ولی با مفهوم موافق، جایز نیست.

(۳) با مفهوم موافق، جایز است ولی با مفهوم مخالف، جایز نیست.

(۴) جایز است زیرا جمع بین دو دلیل بهتر از اهمال یکی از آنهاست.

- ۸۰- جمهور قایل به عدم جواز تأویل «شاء» در حدیث نبوی «فی اربعین شاء شاء» نیستند. از نظر جمهور دلیل این عدم جواز چیست؟

(۱) عدم تعدیة العلة

(۲) کون العلة المستنبطة معارضه بمعارض

- ۸۱- حرف «ثم» به کدام معنی نیامده است؟

(۱) مجاوزة (۲) مهلت

(۲) العودة على الأصل بالإبطال

(۴) کون ثبوت العلة متاخرًا عن حكم الأصل

(۳) ترتیب

(۴) تشریک

- ۸۲- مطابق اصح، اگر یک راوی، حدیثی را روایت کند و پس از آن، برخلاف همان حدیث فتوا بدهد در این صورت چه می توان گفت؟

(۱) اگر راوی، صحابی باشد فتوای او موجب تخصیص حدیث عام است.

(۲) اگر راوی، فقیه باشد فتوای او موجب تخصیص حدیث عام است.

(۳) در هر حال فتوای او عام را تخصیص می زند زیرا راوی در فهم حدیث، اولی از دیگران است.

(۴) در هر حال فتوای او عام را تخصیص نمی زند زیرا دلیل مروی، اولی به اتباع است.

- ۸۳- کدام یک از طرق مقبول در شناخت نسخ است؟

(۱) تأخر حکم در تلاوت، چون شرط نسخ، تأخر است.

(۲) راوی بگوید این حکم منسخ است چون او آگاهتر است.

(۳) تعارض همه جانبه دو دلیل و علم به تأخر یکی نسبت به دیگری

(۴) تأخر اسلام راوی چون تأخر اسلام دلیل بر تأخر ورود نص است.

- ۸۴- اگر از امام مذهب دو قول متعارض در دو مجلس مختلف، که امکان جمع و تأویل آنها وجود ندارد، نقل شود و قول به نسخ، منتفی باشد، رأی صحیح کدام است؟

(۱) مجتهدان بعدی بنا بر قواعد ترجیح، یکی را ترجیح می دهند.

(۲) به سبب تساوی آنها در قوت دلیل، قول به تحریر، منطقی تر است.

(۳) به دلیل عدم امکان جمع و تأویل، قایل به تساقط هر دو قول می شویم.

(۴) قولی را که موافق مجتهدی دیگر است ترجیح می دهند به خاطر استحباب خروج از خلاف

- ۸۵- کدام عبارت در مورد تعارض «اجماع» و «دلیل» صحیح است؟

(۱) همواره اجماع، مقدم می شود چون دلالت اجماع، قطعی است.

(۲) اگر نص یا اجماع قابل تأویل باشند قایل به تأویل می شویم.

(۳) همواره اجماع، مقدم است چون در دلیل، امکان نسخ وجود دارد.

(۴) همواره دلیل، مقدم می شود چون رتبه نص بالاتر از اجماع است.

- ۸۶- کدام مورد در باره تعارض دو دلیل قاطع، صحیح است؟ تعارض دو دلیل قاطع .....

(۱) عقلی و یا شرعی، هر دو جایز است.

(۲) عقلی و یا شرعی، هر دو محال است.

(۳) عقلی، محال، ولی تعارض دو دلیل قاطع شرعی، ممکن است.

(۴) عقلی، ممکن، ولی تعارض دو دلیل قاطع شرعی، محال است.

- ۸۷- اعتبار «کفایت در نکاح»..... است.

(۱) از تحسینیات

(۲) مکمل حاجیات

(۴) مکمل ضروریات

- ۸۸- کدام مجتهد در مراتب درجات اجتهادی، هم مرتبه «ابوالقاسم رافعی» است؟
۱) ابوالطیب بن سلمة
۲) احمدبن عمر بن سریج
۳) احمدبن احمد بن القاص
۴) یحیی بن الشرف النووی
- ۸۹- کدام عبارت در مورد تقلید مجتهد از مجتهدی دیگر صحیح است؟
۱) جمهور: اگر از مجتهد اعلم تقلید کند جایز است.
۲) جمهور: جایز نیست زیرا خود می‌تواند اجتهاد کند.
۳) اجماع: تقلید از مجتهد اعلم و اوع، جایز است.
۴) اجماع: مطلقاً جایز نیست زیرا خود قدرت بر اجتهاد دارد.
- ۹۰- کدام فقیه، «تتبع رخص» را موجب فسق دانسته است؟
۱) ابن حزم
۲) ابن جریر
۳) ابو اسحاق شیرازی
۴) ابو اسحاق مروزی
